

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΔΗΜΟΣ ΠΕΙΡΑΙΑ

Δ/ΝΣΗ: ΟΔΟΠΟΙΑΣ – ΑΠΟΧ/ΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ

ΕΡΓΟ: Κατασκευή βορβοροσυλλέκτη στο
Δημοτικό Σταθμό οχημάτων επί της
Ρετσίνα 45

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: 71.283,38 ΕΥΡΩ ΜΕ ΦΠΑ

Κ.Α.: 20.7311.75

CPV: 45232421-9

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

ΑΡΘΡΟ 1ο.

Αντικείμενο της Μελέτης.

Η παρούσα ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων αφορά στο έργο: "**Κατασκευή βορβοροσυλλέκτη στο Δημοτικό Σταθμό οχημάτων επί της Ρετσίνα 45**", προϋπολογισμού 71.283,38 ευρώ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α 24%.

ΑΡΘΡΟ 2ο

Ισχύουσες Διατάξεις.

Για τη δημοπράτηση του έργου, την εκτέλεση της σύμβασης και την κατασκευή του, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρακάτω νομοθετημάτων:

του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 201/24/Ε και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147),

των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 20, των άρθρων 80-110, της παραγράφου 1α του άρθρου 176 ν. 3669/2008 (Α' 116) «Κύρωση της Κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων» (ΚΔΕ),

του ν. 4278/2014 (Α'157) και ειδικότερα το άρθρο 59 «Άρση περιορισμών συμμετοχής εργοληπτικών επιχειρήσεων σε δημόσια έργα»,

του ν. 4270/2014 (Α' 143) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει

του ν. 4250/2014 «Διοικητικές Απλουστεύσεις - Καταργήσεις, Συγχωνεύσεις Νομικών Προσώπων και Υπηρεσιών του Δημοσίου Τομέα-Τροποποίηση Διατάξεων του π.δ. 318/1992 (Α'161) και λοιπές ρυθμίσεις» (Α' 74) και ειδικότερα το άρθρο 1 αυτού,-

του ν. 4129/2013 (Α' 52) «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο»,

του ν. 4129/2013 (Α' 52) «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο», (εφόσον απαιτείται)

του άρθρου 26 του ν.4024/2011 (Α 226) «Συγκρότηση συλλογικών οργάνων της διοίκησης και ορισμός των μελών τους με κλήρωση»,

του ν. 4013/2011 (Α' 204) «Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων...» ,

του ν. 3861/2010 (Α' 112) «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο "Πρόγραμμα Διαύγεια" και άλλες διατάξεις»,
του ν. 3548/2007 (Α' 68) «Καταχώριση δημοσιεύσεων των φορέων του Δημοσίου στο νομαρχιακό και τοπικό Τύπο και άλλες διατάξεις»,
του ν. 3469/2006 (Α' 131) «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις»,
του ν. 2690/1999 (Α' 45) «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» όπως ισχύει,
του π.δ 28/2015 (Α' 34) «Κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία»,
της με αρ. Π1 2380/2012 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (Β' 3400) «Ρύθμιση των ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας και διαχείρισης του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων »,
του π.δ 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (Α' 145).

- της με αρ. 117384/26-10-2017 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (3821 Β) «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων έργων, μελετών, και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών σχετικά με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)».
- της με αρ. 57654/2017 Υπουργικής Απόφασης (Β' 1781) «Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας και διαχείρισης του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης»,
- της με αρ. 56902/215/19-5-2017 Υπουργικής Απόφασης (Β' 1924) «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)»,

Ο ν. 3310/2005 «Μέτρα για τη διασφάλιση της διαφάνειας και την αποτροπή καταστρατηγήσεων κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων» (Α' 30), όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3414/2005 (Α' 279), για τη διασταύρωση των στοιχείων του αναδόχου με τα στοιχεία του Ε.Σ.Ρ., το π.δ. 82/1996 (Α 66) «Ονομαστικοποίηση των μετοχών Ελληνικών Ανωνύμων Εταιρειών που μετέχουν στις διαδικασίες ανάληψης έργων ή προμηθειών του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων του ευρύτερου δημόσιου τομέα», η κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επικρατείας υπ' αριθμ. 20977/2007 (Β' 1673) σχετικά με τα «Δικαιολογητικά για την τήρηση των μητρώων του Ν.3310/2005, όπως τροποποιήθηκε με το Ν.3414/2005», καθώς και η απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών υπ' αριθμ.1108437/2565/ΔΟΣ/2005 (Β' 1590) «Καθορισμός χωρών στις οποίες λειτουργούν εξωχώριες εταιρίες».

Οι διατάξεις του ν. 2859/2000 (Α' 248) «Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας».

Οι σε εκτέλεση των ανωτέρω διατάξεων εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, καθώς και λοιπές διατάξεις που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας καθώς και το σύνολο των διατάξεων του ασφαλιστικού, εργατικού, περιβαλλοντικού και φορολογικού δικαίου και γενικότερα κάθε διάταξη (Νόμος, Π.Δ., Υ.Α.) και ερμηνευτική εγκύκλιος που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση του έργου της παρούσας σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά. Προσθήκες και εν γένει προσαρμογές άρθρων της διακήρυξης (πέραν των όσων ήδη προβλέπονται ρητώς στο κείμενο της πρότυπης διακήρυξης) μπορούν να

προστίθενται και να περιλαμβάνονται, μόνο εφόσον είναι απόλυτα συμβατές με την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία.

ΑΡΘΡΟ 3ο.

Εγγύηση συμμετοχής

Για την συμμετοχή στον διαγωνισμό δεν απαιτείται η κατάθεση από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς, κατά τους όρους της παρ. 1α του άρθρου 72 του ν. 4412/2016.

ΑΡΘΡΟ 4ο.

Τεχνικές Προδιαγραφές.

Κατά την εκτέλεση των εργασιών έχουν εφαρμογή οι ισχύουσες: α) Τεχνική Έκθεση και, β) Τεχνικές Προδιαγραφές που συνοδεύουν την Τεχνική Περιγραφή της Μελέτης.

ΑΡΘΡΟ 5ο.

Σύμβαση - Εγγύηση καλής εκτέλεσης

Η σύμβαση συνάπτεται σύμφωνα με το αρ. 135 του Ν.4412/16. Πριν ή κατά την υπογραφή του συμφωνητικού ο ανάδοχος υποχρεούται να καταθέσει εγγύηση καλής εκτέλεσης, το ύψος της οποίας καθορίζεται σε ποσοστό 5% επί της αξίας της σύμβασης εκτός Φ.Π.Α.

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης καταπίπτει στην περίπτωση παράβασης των όρων της σύμβασης, όπως αυτή ειδικότερα ορίζει.

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης επιστρέφεται στο σύνολό της μετά την οριστική ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του συνόλου του αντικειμένου της σύμβασης.

Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στον ανάδοχο με την προσκόμιση της εγγύησης καλής εκτέλεσης.

ΑΡΘΡΟ 6ο.

Σχέδια

Ο ανάδοχος υποχρεούται έγκαιρα και χωρίς καθυστέρηση πριν από κάθε εφαρμογή σχεδίων που δεν συμφωνούν μεταξύ τους στο σύνολο ή σε τμήμα, καθώς και για εμπόδια που δεν έχουν προβλεφθεί από την σύμβαση κ.λ.π, κατά την κρίση του να ζητήσει έγγραφες οδηγίες από την Δ/νουσα το έργο Υπηρεσία, αλλιώς υποχρεούται οποιοδήποτε και με οποιοδήποτε τρόπο να εφαρμόσει πάνω στο θέμα την απόφαση της Υπηρεσίας με δικά του μέσα και δαπάνες.

ΑΡΘΡΟ 7ο.

Προθεσμίες.

1.Ο ανάδοχος υποχρεούται να περαιώσει το σύνολο των εργασιών της εργολαβίας αυτής σε τέσσερις(4) μήνες από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασής του(άρθρο 147 του Ν.4412/16)

Παράταση της προθεσμίας μπορεί να εγκριθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 147 του Ν.4412/16.

ΑΡΘΡΟ 8ο.

Χρονοδιάγραμμα κατασκευής έργου-Μηχανικός εξοπλισμός.

1.Ο ανάδοχος υποχρεούται να συντάξει σύμφωνα με το άρθρο 145 του Ν.4412/16 χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου που να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της παρούσης και να το υποβάλλει στην διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία μέσα σε δεκαπέντε(15) ημέρες από την υπογραφή του Συμφωνητικού.

Η Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία μετά από τον έλεγχο και τυχόν τροποποίηση των προτάσεων του αναδόχου κ.λ.π εγκρίνει μέσα σε δεκαπέντε(15) ημέρες το χρονοδιάγραμμα όπως ορίζεται στο άρθρο 145 του Ν.4412/16.

2.Το χρονοδιάγραμμα κατασκευής συντάσσεται με βασική επιδίωξη τον συντονισμό των δραστηριοτήτων για την απόδοση κατά το δυνατόν ολοκληρωμένων τμημάτων έργου.

3.Αναπροσαρμογές του προγράμματος εγκρίνονται μόνον όταν μεταβληθούν οι προθεσμίες, το αντικείμενο ή οι ποσότητες των εργασιών σύμφωνα με το άρθρο 145 του Ν. 4412/16.

ΑΡΘΡΟ 9ο.

Υπέρβαση προθεσμιών-Ποινικές ρήτρες.

Για κάθε μέρα υπέρβασης,με υπαιτιότητα του αναδόχου,της συνολικής προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 7 της παρούσης, επιβάλλονται οι καθοριζόμενες από το άρθρο 148 του Ν.4412/16 ποινικές ρήτρες και για τα χρονικά διαστήματα τα καθοριζόμενα με το άρθρο αυτό. Η συνολική ποινική ρήτρα δεν δύναται να υπερβεί το 6% του ολικού ποσού της συμβάσεως άνευ ΦΠΑ.

ΑΡΘΡΟ 10ο.

Αριότητα των κατασκευών.

Τα αναφερόμενα εγκεκριμένα σχέδια της Υπηρεσίας ως και του Τιμολογίου της Μελέτης, καθορισμός των οποιωνδήποτε στοιχείων και οδηγιών για την εκτέλεση των εργασιών κατά τις προβλεπόμενες επί μέρους διαστάσεις και τον τρόπο εκτέλεσης των κατασκευών, δεν απαλλάσσουν τον ανάδοχο από την υποχρέωση να πάρει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την άρτια εκτέλεση του έργου.

ΑΡΘΡΟ 11ο.

Κανονισμός τιμών μονάδος νέων εργασιών.

Για την περίπτωση που θα παραστεί ανάγκη κανονισμού τιμών μονάδος νέων εργασιών,αυτές θα γίνουν σύμφωνα με τα οριζόμενα από το άρθρο 156 του Ν. 4412/16 και θα εφαρμοσθούν τα ισχύοντα περιγραφικά τιμολόγια του ΥΠΟΜΕΔΙ για τα διάφορα είδη εργασιών που υπάγονται στις αντίστοιχες κατηγορίες έργων.

ΑΡΘΡΟ 12ο.

Αναθεώρηση τιμών.

Για την αναθεώρηση της συμβατικής αξίας εκτέλεσης του έργου έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 153 του Ν.4412/16.

ΑΡΘΡΟ 13ο.

Επιμετρήσεις εργασιών.

Ως προς τον τρόπο επιμέτρησης των διάφορων εργασιών ισχύουν τα οριζόμενα στα σχετικά άρθρα του τιμολογίου της εργολαβίας.

Για κάθε είδους εργασία, για την οποία δεν ορίζεται στο παραπάνω τιμολόγιο τρόπος επιμέτρησης, επιμετρούνται και πληρώνονται οι πραγματικές μονάδες που έχουν εκτελεσθεί, κατά δε τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 151 του Ν. 4412/16.

ΑΡΘΡΟ 14ο.
Προκαταβολές.

Ο ανάδοχος δεν δικαιούται χορήγηση προκαταβολής για την αγορά μηχανημάτων, εργαλείων και υλικών που απαιτούνται για την εκτέλεση του έργου.

ΑΡΘΡΟ 15ο.
Προστατευτικές κατασκευές.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να προβεί στην κατασκευή, συντήρηση και με τον καιρό καθαίρεση και απομάκρυνση, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, των επιβαλλομένων προστατευτικών κατασκευών και περιφραγμάτων του εργοταξίου, χωρίς καμία ιδιαίτερη αποζημίωση, καθότι κάθε σχετική δαπάνη περιλαμβάνεται στο εργολαβικό ποσοστό.

ΑΡΘΡΟ 16ο.
Γενικοί Όροι.

1. Όλες οι εργασίες θα εκτελεσθούν σύμφωνα με τους κανόνες της Τεχνικής από ειδικευμένο προσωπικό.

2. Ο νόμιμος εκπρόσωπος του αναδόχου ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 143 του Ν. 4412/16.

3. Ο ανάδοχος του έργου υποχρεούται για την κατασκευή να διαθέτει το ανάλογο επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό, σύμφωνα με το άρθρο 138 του Ν.4412/16.

4. Ο ανάδοχος υποχρεούται με δική του δαπάνη, να εγκαταστήσει στο εργοτάξιο Γραφείο επίβλεψης με όλα τα απαραίτητα όργανα μετρήσεων κ.λ.π για την ορθή και απρόσκοπτη εργασία.

5. Πριν από την έναρξη των εργασιών ο ανάδοχος υποχρεούται να μεριμνήσει για την έκδοση κάθε άδειας σύμφωνα με το Νόμο και καθίσταται ουσιαστικά και αποκλειστικά υπεύθυνος για κάθε παράβαση των διατάξεων που ισχύουν για την εκτέλεση των εργασιών.

Πρέπει επίσης να μεριμνήσει για την τήρηση στο εργοτάξιο, σύμφωνα με το Νόμο, των απαραίτητων στοιχείων και για την εφαρμογή των επιβαλλομένων μέτρων ασφαλείας σε όλη τη διάρκεια των εργασιών.

6. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να ειδοποιήσει αμέσως τη Δ/νουςα Υπηρεσία αν τυχόν κατά την κατασκευή των έργων βρεθούν αρχαιότητες ή οποιαδήποτε έργα τέχνης.

7. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση να μην παρεμποδίζει την εκτέλεση οποιωνδήποτε άλλων έργων ή εργασιών φορέα του Δημόσιου τομέα που είναι δυνατόν να επηρεάζονται από τις εργασίες της εργολαβίας του.

ΑΡΘΡΟ 17ο.
Κατασκευαστικά σχέδια-λήψη φωτογραφιών.

1. Ο ανάδοχος υποχρεούται με την αποπεράτωση κάθε έργου και πριν από την προσωρινή παραλαβή, με δική του δαπάνη, να συντάξει και υποβάλλει στην Υπηρεσία σε έξη αντίτυπα τοπογραφικό διάγραμμα σε κλίμακα 1:500 της τελικής διάταξης των έργων με υψομετρικές και οριζοντιογραφικές ενδείξεις.

2. Ο ανάδοχος υποχρεούται στη λήψη και εκτύπωση, με δική του δαπάνη, καταλλήλων φωτογραφιών στις ενδιαφέρουσες φάσεις εκτέλεσως των έργων με υποδείξεις της Υπηρεσίας.

ΑΡΘΡΟ 18ο.

Λογαριασμοί-Πιστοποιήσεις-Πληρωμές.

Οι λογαριασμοί συντάσσονται από τον ανάδοχο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 152 του Ν.4412/16 και υπογεγραμμένοι υποβάλλονται στη Δ/νουςα Υπηρεσία σε απαιτούμενα αντίτυπα ,μετά την πλήρη ολοκλήρωση των εργασιών του συγκεκριμένου έργου και δη μετά την έκδοση βεβαίωσης περαίωσης εργασιών.

Για την εξόφληση του εντάλματος θα προσκομίζονται, ισόποσο τιμολόγιο από αριθμημένο στέλεχος τιμολογίου θεωρημένο από την αρμόδια Οικονομική εφορία, χαρτοσημασμένο σύμφωνα με τον Νόμο, και διπλότυπο καταθέσεως του φόρου εισοδήματος του αναδόχου. επί πλέον θα προσκομίζεται και πιστοποιητικό φορολογικής ενημερότητας της αρμόδιας Οικονομικής εφορίας. Κατά τα λοιπά όπως ορίζουν οι διατάξεις περί εκτέλεσης Δημοτικών Έργων και οι σχετικές εγκύκλιοι, θα κατατίθενται από τον ανάδοχο κρατήσεις οι οποίες θα τον βαρύνουν, με διπλότυπα καταθέσεως υπέρ τρίτων σύμφωνα με:

A63220/13126/14-6-68 εγκυκλίων.

Υπέρ Φ.Ε 3%

Ο Φ.Π.Α βαρύνει τον Δήμο Πειραιά.

Για έργα χρηματοδοτούμενα από πιστώσεις Τακτικού προϋπολογισμού και για έργα χρηματοδοτούμενα από πιστώσεις Δημοσίων επενδύσεων, ισχύουν τα παρακάτω:

1. ΤΣΜΕΔΕ 0,20%
2. ΤΣΜΕΔΕ 0,60%
3. ΧΑΡΤΟΣΗΜΟ 2,4% επί της κράτησης 0,60% υπέρ ΤΣΜΕΔΕ
4. Υπέρ Φ.Ε (Φόρος εισοδήματος) 3%
5. Υπέρ ΕΑΑΔΗΣΥ 0,06
6. ΧΑΡΤΟΣΗΜΟ 3% επί της κράτησης υπέρ ΕΑΑΔΗΣΥ
7. Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών Α.Ε.Π.Π. 0,06%
8. Δημοσίου 0,02% (άρθρο 36 παρ. 6 Ν.4412/16)

Η εξόφληση του τελικού λογαριασμού της εργολαβίας θα γίνεται, αφού ο ανάδοχος προσκομίσει βεβαίωση εξόφλησης του Ι.Κ.Α και λοιπών Ασφαλιστικών Ταμείων από εισφορές της εργολαβίας αυτής και από ημερομίσθια επίσης βεβαίωση από Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας περί του ότι δεν οφείλει για αποζημίωση ζημιών, καθώς και τις τελικές επιμετρήσεις των έργων.

Για τις τελικές επιμετρήσεις, πιστοποιήσεις, κρατήσεις κ.λ.π. πλήν των ισχυουσών διατάξεων και των αναφερομένων παραπάνω, έχει εφαρμογή και η εγκύκλιος Β.4(αριθ.πρωτ.ΒΓΔ/01/20)από 8-2-1980 του Υπουργείου Δημ.Έργων-Δ/νσης εκτελουμένων έργων(β),περί εφαρμογής των σχετικών διατάξεων του Π.Δ 476/76.

Οι φόροι, τέλη, δασμοί, κρατήσεις και οποιεσδήποτε άλλες νόμιμες επιβαρύνσεις βαρύνουν τον ανάδοχο, όπως ισχύουν κατά το χρόνο που δημιουργείται η υποχρέωση καταβολής τους. Κατ' εξαίρεση, φόροι του Δημοσίου, λοιπά τέλη που βαρύνουν άμεσα το εργολαβικό αντάλλαγμα, βαρύνουν τον ανάδοχο μόνο στο μέτρο που ίσχυαν κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς.

ΑΡΘΡΟ 19ο.

Υλικά.

Όλα τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν πρέπει να είναι καλύτερας ποιότητας των υλικών της αγοράς, χωρίς βλάβες ή ελαττώματα και προέλευσης εγχωρίου Βιομηχανίας(εξαιρούνται όσον αφορά την προέλευση εκείνα που δεν παράγονται στην Ελλάδα, όπως αυτά που προδιαγράφονται στα συμβατικά στοιχεία της εργολαβίας)κατά δε τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 138 του Ν.4412/16.

Όσον αφορά τα σκυροδέματα ισχύουν τα κάτωθι:

1.Για την εκτέλεση των κατασκευών από σκυρόδεμα οποιασδήποτε κατηγορίας και ποιότητας, ο ανάδοχος υποχρεούται να συμμορφωθεί πλήρως με τις διατάξεις του κανονισμού τεχνολογίας σκυροδέματος που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 1561/Β/2-6-16 (απόφαση Γ.Δ.Τ.Υ./οικ 3328 Υπουργού ΥΠΟΜΕΔΙ), των ισχυόντων ελληνικών προτύπων ΕΛΟΤ και των εθνικών τεχνικών προδιαγραφών(ΕΤΕΠ)

2.Ειδικά αναφέρεται ότι ο ανάδοχος υποχρεούται να συμμορφωθεί απόλυτα με τα παρακάτω:

α. Τα προοριζόμενα για την εκτέλεση των σκυροδεμάτων υλικά γενικά πρέπει να πληρούν όλους τους όρους των ισχυόντων ελληνικών προτύπων ΕΛΟΤ του παραρτήματος του κανονισμού τεχνολογίας σκυροδέματος (ΦΕΚ 1561/Β/2-6-16) και να εκπονείται μελέτη σύνθεσης για κάθε κατηγορία σκυροδέματος με μέριμνα και δαπάνη του αναδόχου που θα υπόκειται σε έλεγχο από την Υπηρεσία με βάση αντιπροσωπευτικές ποσότητες υλικών από τα προσκομισθέντα στο εργοτάξιο υλικά.

β.Η ανάμειξη των υλικών σκυροδεμάτων θα γίνει αποκλειστικά με μηχανικό αναμικτήρα (μπετονιέρα), κατάλληλου τύπου, απόδοσης πολλαπλασίου σάκκου τσιμέντου.

γ.Η συμπύκνωση του σκυροδέματος όλων των τμημάτων κατασκευών θα γίνει με την χρήση δονητών χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση του αναδόχου καθότι αυτή περιλαμβάνεται στις τιμές του τιμολογίου.

3.Για τον έλεγχο των σκυροδεμάτων θα εκτελούνται δοκιμές αντοχής με την λήψη δοκιμών κατά την διάστρωση αυτών(σκυροδέματα).

Η λήψη των παραπάνω δοκιμών θα γίνεται στο έργο και οι δοκιμές στο εργαστήριο δοκιμών υλικών της Γεν.Γραμ.Δημ.Έργων του ΥΠΟΜΕΔΙ ή σε άλλο δημόσιο ή ιδιωτικό πιστοποιημένο για τις προβλεπόμενες δοκιμές εργαστήριο με δαπάνες του αναδόχου του έργου.

4.Ο κύριος του έργου διατηρεί το δικαίωμα της δειγματοληψίας και ελέγχου της ποιότητας του σκυροδέματος, πέραν των κάθε είδους ληφθέντων δοκιμών από την επίβλεψη, με δαπάνη του αναδόχου του έργου.

ΑΡΘΡΟ 20ο.

Συντήρηση των έργων-ελαττώματα

1.Κατά τον χρόνο εγγύησης ο ανάδοχος οφείλει να επιθεωρεί κατά κανονικά χρονικά διαστήματα τα έργα και τις εγκαταστάσεις και να τις διατηρεί σε άριστη κατάσταση λειτουργίας με δαπάνες του και αν κατά τη διάρκεια κατασκευής των έργων

και μέχρι την οριστική παραλαβή αυτών παρουσιασθούν ελαττώματα για τα οποία ευθύνεται ο ίδιος, και δεν προβεί στην αποκατάστασή τους, η Υπηρεσία ενεργεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 171 του Ν.4412/16. και στο άρθρο 159 του Ν.4412/16.

ΑΡΘΡΟ 21ο.

Εξασφάλιση υπάρχουσας ροής ομβρίων και λυμάτων

Κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων - Οδοί προσπέλασης στο έργο.

Κατά την διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών της παρούσης εργολαβίας ο ανάδοχος, **χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση**,οφείλει να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε η διακίνηση των μηχανικών του μέσων,η εναπόθεση υλικών εκσκαφών, κατεδαφίσεων κ.λ.π και γενικά κάθε εργασία που θα εκτελεί να μην παρεμποδίζει:

α)Την μόνιμη ροή των ομβρίων και λυμάτων μέσα στα ρέματα (όπου υπάρχει) όσο και εκείνη των παραπλεύρων οδών σε περίπτωση βροχόπτωσης.

β)Την ροή των ομβρίων στους υπάρχοντες αγωγούς.

γ)Την ροή των λυμάτων στους υπάρχοντες αγωγούς.

δ)Την κυκλοφορία πεζών και οχημάτων.

Ο ανάδοχος οφείλει επίσης να κατασκευάσει, **χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση**, τις τυχόν απαραίτητες προσπελάσεις στον τόπο του έργου.

Τέλος καμία εργασία εκσκαφής,αχρηστίας οδού ή πεζοδρομίου δεν επιτρέπεται να εκτελεστεί από τον ανάδοχο πριν να εγκριθεί αρμόδια και να ολοκληρωθεί η κατασκευή εκ μέρους του,προσωρινής διάβασης τροχοφόρων ή των πεζών(ανάλογα)μέσω παρακαμπτηρίων οδών.

ΑΡΘΡΟ 22ο.

Μέτρα ασφαλείας και διευκόλυνσης της κυκλοφορίας-Πινακίδες.

Ο ανάδοχος οφείλει να λαμβάνει πάντοτε τα ανάλογα για κάθε περίπτωση μέτρα ασφαλείας κατά το στάδιο εκτέλεσης των έργων, για πρόληψη οποιουδήποτε ατυχήματος ή ζημίας και βαρύνεται αποκλειστικά ο ίδιος για όλες τις αστικές και ποινικές ευθύνες για κάθε ατύχημα που θα συμβεί από υπαιτιότητά του ή από υπαιτιότητα του εργατοτεχνικού προσωπικού του.

Για το σκοπό αυτό ο ανάδοχος υποχρεούται εφόσον διαταχθεί, να προβεί στην κατασκευή προσωρινών παρακαμπτηρίων της οδού,που θα τις εγκρίνει η Υπηρεσία,για την ομαλή και χωρίς κωλύματα διεξαγωγή της κυκλοφορίας πεζών και τροχοφόρων κατά την περίοδο που εκτελούνται τα έργα

Ο ανάδοχος υποχρεούται να μεριμνήσει με δική του δαπάνη,για την πλήρη και σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του ΚΟΚ και τα διαλαμβανόμενα στην ΒΜ/30058/6-12-82 Υπουργική απόφαση που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 121/23-3-83 σήμανση τόσο κατά την διάρκεια της ημέρας όσο και της νύκτας των χώρων του εργοταξίου του, με τις κατάλληλες πάντοτε πινακίδες για την επισήμανση των επικινδύνων θέσεων και την καθοδήγηση της κυκλοφορίας των πεζών και των τροχοφόρων.

ΑΡΘΡΟ 23ο.

Μετατοπίσεις κοινωφελών εγκαταστάσεων.

Ο ανάδοχος κατά την υπογραφή της σύμβασης υποχρεούται να διερευνήσει κάνοντας και τις σχετικές τομές, εάν υφίστανται στην περιοχή των έργων δίκτυα και εγκαταστάσεις κοινωφελών έργων (ΕΥΔΑΠ,ΔΕΗ,ΟΤΕ,ΔΕΦΑ κ.λ.π) και γενικά εμπόδια που πρέπει να μετατοπισθούν ή να αρθούν και να αναφέρει εγγράφως και έγκαιρα στον εργοδότη για να μεριμνήσει σχετικά.

Για την σχετική δαπάνη μετατόπισης ή άρσης των εμποδίων ισχύουν οι κείμενες διατάξεις.

ΑΡΘΡΟ 24ο.

Ζημιές σε τρίτους και σε Κοινωφελείς εγκαταστάσεις.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την πρόληψη ζημιών και εξασφάλιση όλων των περιουσιακών στοιχείων τρίτων ή του Δημοσίου και ειδικότερα των εγκαταστάσεων (δίκτυα κ.λ.π)των Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας και έχει μονομερώς ολόκληρη την αστική και ποινική ευθύνη από τις ενέργειες αμελειών και παραλείψεων του ιδίου ή των οργάνων του,του εργατοτεχνικού του προσωπικού ή των οχημάτων και μηχανημάτων του κ.λ.π και υποχρεούται να αποκαθιστά τις ζημιές ή να καταβάλλει τις σχετικές αποζημιώσεις.

Ειδικά για ζημιές στα δίκτυα κοινωφελών έργων(ΕΥΔΑΠ,ΔΕΗ.ΟΤΕ.ΔΕΦΑ κ.λ.π) ο ανάδοχος υποχρεούται να προβεί εφ'όσον δύναται, στην άμεση αποκατάσταση της ζημιάς αυτής και στη λειτουργία των εγκαταστάσεων, διαφορετικά να ειδοποιήσει τον κύριο των εγκαταστάσεων για τη ζημιά που προκλήθηκε προκειμένου να γίνει από αυτόν η τελεία αποκατάσταση της ζημιάς αυτής.Όσον αφορά τις ενέργειες αυτές πρέπει να ενημερώνει την επιβλέπουσα Υπηρεσία του εργοδότη.

Η δαπάνη αποκατάστασης των ζημιών που έχουν προκληθεί βαρύνει εξ'ολοκλήρου τον ανάδοχο και πρέπει να εξοφλούνται από τον ίδιο σε διάστημα ενός(1) μηνός από την ημέρα λήψης των σχετικών λογαριασμών που εκδίδονται από τους Οργανισμούς των Κοινοφελών έργων.

Ο ανάδοχος πρέπει να ασφαλίζει τα αυτοκίνητα και τα κάθε είδους οχήματα και μηχανήματα που χρησιμοποιούνται στα έργα με μικτή ασφάλεια(όχι απλή).

ΑΡΘΡΟ 25ο.

Τομές οδοστρωμάτων και αποκαταστάσεις αυτών.

Εφ' όσον για την κατασκευή των έργων είναι αναπόφευκτη η τομή οδοστρώματος οδού, ο ανάδοχος οφείλει να εφοδιαστεί έγκαιρα με την σχετική άδεια του αρμόδιου Δήμου, στην περιοχή που εκτελούνται τα έργα ή της ΔΚΕΣΟ για την αποκατάσταση της ομαλής και ασφαλούς κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων.

Ο ανάδοχος πρέπει να έχει υπ'όψη του ότι η μη έγκαιρη και έντεχνη αποκατάσταση τομών τον βαρύνει τόσο με χρηματική ποινή, όπως περικοπή στις πιστοποιήσεις εργασιών κ.λ.π, όσο και πειθαρχική δίωξη σύμφωνα με την Ε181/31-10-83 εγκύκλιο του ΥΠΕΧΩΔΕ.

ΑΡΘΡΟ 26ο.

Απομάκρυνση προϊόντων εκσκαφών.

Τα προϊόντα εκσκαφής γενικά και στην περίπτωση που είναι αναγκαία για την επίχωση του σκάμματος δύνανται να απομακρύνονται μερικώς ή και ολικώς από αυτό, προσωρινά ή οριστικά, εάν λόγοι κυκλοφοριακοί στην περιοχή που βρίσκεται το σκάμμα ή άλλοι λόγοι το επιβάλλουν και σύμφωνα με την κρίση της Δ/νουσας Υπηρεσίας.

Η προσωρινή ή οριστική εναπόθεση των προϊόντων αυτών θα γίνεται σε χώρους που

βρίσκονται σε οποιαδήποτε απόσταση από τον τόπο που εκτελούνται τα έργα και σε εγκεκριμένες θέσεις που θα επιτρέπονται από τις Αστυνομικές Αρχές και που εξευρίσκονται με μέριμνα και δαπάνη του αναδόχου.

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και ειδικότερα με την Κ.Υ.Α. 36259/2010 προσδιορίζεται ότι οι ανάδοχοι των δημοσίων και ιδιωτικών έργων υποχρεούνται να οργανώνουν ατομικά ή συλλογικά συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης(ΣΣΕΔ) των αποβλήτων που παράγονται από τη δραστηριότητά τους, προκειμένου να περιορισθούν οι ζημιογόνες επιπτώσεις για το περιβάλλον και την υγεία του ανθρώπου από την ανεξέλεγκτη ρίψη αδρανών υλικών(μπάζα) που προέρχονται από εκσκαφές, οικοδομικές εργασίες και έργα τεχνικών υποδομών(ΑΕΚΚ), κατ' εφαρμογή του άρθρου 17 του Ν.2939/2001 όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 5 του Ν.3954/2010 και σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται στην Κ.Υ.Α. 36259/2010(Άρθρο 8, παρ. 2.1 Κ.Υ.Α. 36259/2010).

ΑΡΘΡΟ 27ο.

Βλάβες στα έργα αναγνώριση αποζημιώσεων.

Ο ανάδοχος οφείλει λόγω της φύσης των έργων,εκτελούμενα σε οδούς μεγάλης κυκλοφορίας, μέσα σε χειμάρρους ή τάφρους, να προνοεί και να λαμβάνει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα, ώστε τα έργα να μην υπόκεινται σε κίνδυνο ζημιών από βροχές χειμαρρώδεις ή συνεχείς και από συνήθεις ή περιοδικές πλημμύρες.

Ζημία που οφείλεται σε αμέλεια, απρονοησία ή ανεπιτηδιότητα αυτού ή του προσωπικού του ή σε μη χρήση των κατάλληλων μέσων ή σε οποιαδήποτε άλλη αιτία, δεν αναγνωρίζεται στον ανάδοχο εκτός από περιπτώσεις υπαιτιότητας του φορέα κατασκευής ή ανωτέρας βίας οπότε εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 157 του Ν.4412/16.

ΑΡΘΡΟ 28ο.

Διάφορες υποχρεώσεις του αναδόχου.

Ο ανάδοχος θα τηρεί καθημερινά ημερολόγιο έργου σύμφωνα με το άρθρο 146 του Ν.4412/16 και θα έχει ένα αντίγραφο των εγκεκριμένων μελετών και κατασκευαστικών σχεδίων στο Γραφείο του εργοταξίου.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να προβαίνει με δική του δαπάνη και σύμφωνα με τις υποδείξεις του κυρίου του έργου:

1. Στην αναπαραγωγή των συμβατικών τευχών και σχεδίων των μελετών των έργων στα αναγκαία αντίτυπα.

2. Στην εγκατάσταση σύμφωνα με τις υποδείξεις του εργοδότη, του απαραίτητου αριθμού υψομετρικών αφετηριών (REPERES) τύπου ΕΥΔΑΠ χυτοσιδηρών αριθμησομένων και στον επακριβή προσδιορισμό του απόλυτου υψομέτρου αυτών ύστερα από διπλή χωροστάθμιση με χωροβάτη ακριβείας και με εξαρτήσεις τους από δύο τουλάχιστον κρατικές ή δημοτικές αφετηρίες.

Τα βιβλιάρια των συναφών παρατηρήσεων και υπολογισμών θα παραδίδονται στον εργοδότη για έλεγχο.

3. Στη χάραξη, πασσάλωση, χωροστάθμιση των αξόνων των έργων με βάση τα οικεία σχέδια των εγκεκριμένων μελετών, και την λήψη των διατομών παρουσία εντεταλμένου οργάνου του εργοδότη.

4. Στη σύνταξη των οριστικών τελικών επιμετρήσεων και των συναφών σχεδίων και πρωτοκόλλων αφανών εργασιών, καθώς και των λογ/σμών πιστοποιήσεων και των δικαιολογητικών που τους συνοδεύουν, αφού προηγουμένως ελεγχθούν και εγκριθούν από την επιβλέπουσα Υπηρεσία του εργοδότη στον αναγκαίο αριθμό αντιτύπων.

5. Να διαθέτει μεταφορικό μέσο (επιβατικό αυτοκίνητο) και να συνοδεύει τους αρμόδιους του εργοδότη για τον άμεσο και με ευχέρεια έλεγχο των εργασιών που εκτελούνται.

6. Να εφαρμόσει όλα τα οριζόμενα στην υπουργική απόφαση ΔΙΠΑΔ/οικ/889(ΦΕΚ 16Β/2003) σχετικά με τη πρόληψη και αντιμετώπιση του εργασιακού κινδύνου κατά τη κατασκευή Δημοσίων Έργων (ΣΑΥ & ΦΑΥ).

ΑΡΘΡΟ 29ο.

Σύνταξη σχεδίων. Λήψη στοιχείων κ.λ.π.

Με την υπογραφή της σύμβασης στον ανάδοχο χορηγείται, μαζί με τα συμβατικά τεύχη και τεχνική μελέτη την οποία πρέπει να ελέγξει όσον αφορά την επί τόπου εφαρμογή της και να ενημερώσει εγγράφως την Δ/νουσα Υπηρεσία.

Μικροτροποποιήσεις της μελέτης για την δυνατότητα εφαρμογής τους βαρύνουν τον ανάδοχο.

ΑΡΘΡΟ 30ο.

Σειρά εκτελέσεως έργων.

Η σειρά εκτελέσεως των διαφόρων έργων της εργολαβίας, τόσο στο σύνολο όσο και στις επί μέρους εργασίες για κάθε έργο, αφήνεται στην απόλυτη κρίση της Υπηρεσίας και οι προθεσμίες αυτών καθορίζονται ακριβώς στο εγκρινόμενο από την Υπηρεσία χρονοδιάγραμμα

ΑΡΘΡΟ 31ο.

Προσθήκη νέων εργασιών αποχέτευσης ή παράλειψη εκτέλεσης έργων

που έχουν προγραμματισθεί.

Ο ανάδοχος του έργου υποχρεούται, ύστερα από έγγραφη εντολή της Υπηρεσίας σύμφωνα με τις παραγράφους 1 & 3 του άρθρου 156 του Ν.4412/16 να κατασκευάσει νέα έργα αποχέτευσης που βρίσκονται στην περιοχή που εκτελούνται τα έργα και αφορούν σε διευθετήσεις ρεμμάτων σε αγωγούς ομβρίων ή και αγωγούς ακαθάρτων εφ' όσον για τα τελευταία απαιτηθεί αυτό, σαν εξαρτώμενα έργα σύμφωνα με την κρίση του κυρίου του έργου ή και να παραλείψει την εκτέλεση ορισμένων έργων από αυτά που είχαν προγραμματισθεί ανάλογα με τις ανάγκες που θα προκύψουν.

Τονίζεται ιδιαίτερα η υποχρέωση του αναδόχου να κατασκευάσει, ταυτόχρονα και μέσα στην ίδια διατομή ορύγματος, το προβλεπόμενο παράλληλα προς το δίκτυο ομβρίων, δίκτυο ακαθάρτων, αν αυτό αποφασισθεί από τον κύριο του έργου.

ΑΡΘΡΟ 32ο.

Ενδεικτικές πινακίδες.

Εκτός από τα καθοριζόμενα στο άρθρο 20 της παρούσας Ε.Σ.Υ, ο ανάδοχος επιβαρύνεται με την δαπάνη δύο ενδεικτικών-Πληροφοριακών Πινακίδων, που θα τοποθετηθούν στις κατάλληλες θέσεις στην αρχή και στο τέλος του έργου και θα αναγράφουν τον φορέα του έργου, καθώς και τον τίτλο του αναδόχου.

ΑΡΘΡΟ 33ο.

Πρόληψη και αντιμετώπιση του εργασιακού κινδύνου κατά την κατασκευή Δημοσίων Έργων (ΣΑΥ ΚΑΙ ΦΑΥ) Αρ.ΔΙΠΑΔ/οικ/889 (Τεύχος Β Αρ.φύλλου 16/14-1-03)

1.Ο ανάδοχος υποχρεούται να εκτελεί το έργο με τρόπο ασφαλή και σύμφωνα με τους νόμους, διατάγματα, αστυνομικές διατάξεις και οδηγίες του ΚΤΕ, όπως εκφράζονται μέσω της υπηρεσίας αναφορικά με την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων.

2.Σύστημα Οργάνωσης και Διαχείρισης Ασφάλειας Υγείας Εργασίας (ΣΟΔΑΥΕ).

Ο ανάδοχος θα πρέπει να εφαρμόσει το ΣΟΔΑΥΕ στο έργο ώστε να περιοριστεί ο εργασιακός κίνδυνος στο ελάχιστο. Ως ελάχιστες απαιτήσεις για το ΣΟΔΑΥΕ ορίζονται οι εξής:

2.1 Δήλωση πολιτικής ασφάλειας εργασίας του αναδόχου.

2.2 Ορισμός τεχνικού ασφαλείας, συντονιστή ασφαλείας και ιατρού Εργασίας. Ειδικότερα και λόγω της σπουδαιότητας των θεσμών αυτών τα προσόντα και καθήκοντα των ατόμων τα οποία θα παρέχουν τις υπηρεσίες του τεχνικού ασφαλείας, συντονιστή θεμάτων ασφαλείας και υγείας, καθώς και του γιατρού Εργασίας θα πρέπει είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας (Ν.1568/85, ΠΔ17/96, ΠΔ305/96, ΠΔ294/88). Η ανάθεση των καθηκόντων του τεχνικού ασφαλείας και συντονιστή ασφαλείας και υγείας της Εργασίας καθώς και του γιατρού Εργασίας γίνεται εγγράφως και κοινοποιείται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία και στο αρμόδιο Κ.Ε.Π.Ε.Κ του Σ.ΕΠ.Ε.Για την κάλυψη των αναγκών του σε υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας, συντονιστή ασφαλείας και γιατρού Εργασίας, μετρήσεις, αναπροσαρμογή ή και εκπόνηση του ΣΑΥ και ΦΑΥ περιλαμβανομένης της εκτίμησης του εργασιακού κινδύνου, εκπαίδευση προσωπικού, κλπ ο ανάδοχος μπορεί να συμβάλλεται με εξωτερικούς συνεργάτες ή/και με ειδικά αδειοδοτημένα (ΠΔ 95/99, ΠΔ 17/96) από το Υπουργείο Εργασίας Εξωτερική Υπηρεσία Προστασίας και Πρόληψης του Επαγγελματικού Κινδύνου (ΕΞ.Υ.Π.Π)

2.3 Καθορισμός αρμοδιοτήτων προσωπικού αναδόχου για θέματα ΑΥΕ

2.4 Οργάνωση υπηρεσιών ΑΥΕ υπεργολάβων

2.5 Εκπόνηση διαδικασιών ασφαλείας. Κατ' ελάχιστον απαιτούνται διαδικασίες για:

- αναφορά ατυχήματος,
- διερεύνηση των ατυχημάτων και τήρηση αρχείων βάσει της νομοθεσίας
- αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης
- χρήση μέσων ατομικής προστασίας

- εκπαίδευση προσωπικού
- ιατρικές εξετάσεις εργαζομένων

2.6 Κατάρτιση ειδικών μελετών π.χ για βοηθητικές κατασκευές όπου τέτοια μελέτη προβλέπεται από την νομοθεσία ή προτείνεται από το ΣΑΥ της μελέτης ή της κατασκευής.

2.7 Διαδικασίες Επιθεωρήσεων

Ο ανάδοχος θα πρέπει να προγραμματίζει την τακτική επιθεώρηση των χώρων, του εξοπλισμού, των μεθόδων και των πρακτικών εργασίας σε εβδομαδιαία βάση, εκτός αν άλλως ορίζεται στη νομοθεσία ή το απαιτούν οι συνθήκες εκτέλεσης του έργου, ώστε να εξασφαλίζεται η έγκαιρη λήψη μέτρων για την επανόρθωση των επικινδύνων καταστάσεων που επισημαίνονται. Οι επιθεωρήσεις πρέπει να τεκμηριώνονται γραπτά.

2.8 Άλλες προβλέψεις

- Εκ των προτέρων γνωστοποίηση της έναρξης των εργασιών στο Έργο προς το αρμόδιο Κ.Ε.Π.Ε.Κ του Σ.Ε.Π.Ε
- Κατάρτιση προγράμματος και υλοποίηση εκπαίδευσης των εργαζομένων σε θέματα ΑΥΕ
- Οδηγίες ασφαλούς εργασίας προς εφαρμογή από όλους τους εργαζόμενους στο εργοτάξιο
- Πρόβλεψη για σύγκληση μηνιαίων συσκέψεων για θέματα ΑΥΕ με συντονιστή ΑΥΕ και τους υπεργολάβους, παρουσία του τεχνικού ασφαλείας και του ιατρού Εργασίας.

2.9 Υποχρέωση αναδόχου για αναθεώρηση Σ.Α.Υ και Φ.Α.Υ

Ο συντονιστής ασφαλείας και υγείας του έργου υποχρεούται να κάνει την αναθεώρηση του Σχεδίου και του Φακέλου Ασφαλείας και Υγείας της Μελέτης, να παρακολουθεί τις εργασίες όσον αφορά θέματα Α.Υ.Ε και να συντάξει τον τελικό ΦΑΥ.

Το ΣΑΥ αναπροσαρμόζεται σε συνάρτηση με την εξέλιξη των εργασιών, στο δε (ΦΑΥ) εμπεριέχονται οι ενδεχόμενες τροποποιήσεις που έχουν επέλθει. Συνεπώς ο Φάκελος Ασφαλείας και Υγείας συμπληρώνεται σταδιακά και παραδίδεται με την ολοκλήρωση του Έργου στον ΚτΕ ενημερωμένος ώστε να περιέχει τα πραγματικά στοιχεία του έργου, έτσι όπως αυτό κατασκευάστηκε. **Σε περίπτωση που δεν έχει παραδοθεί από την Υπηρεσία ΣΑΥ και ΦΑΥ στον Ανάδοχο μαζί με την τεχνική μελέτη, αυτός υποχρεούται στη σύνταξη των αδαπάνων για το Δημόσιο.**

Το ΣΑΥ πρέπει να περιέχει τα εξής:

2.9.1 Γενικά

- Είδος έργου και χρήση αυτού
- Σύντομη περιγραφή του έργου
- Ακριβής διεύθυνση του έργου
- Στοιχεία του κυρίου του έργου
- Στοιχεία του υπόχρεου για την εκπόνηση του ΣΑΥ

2.9.2 Πληροφορίες για τα υπάρχοντα δίκτυα υπηρεσιών κοινής ωφελείας

2.9.3 Στοιχεία για την προσπέλαση στο εργοτάξιο και την ασφαλή πρόσβαση στις θέσεις εργασίας

2.9.4 Ρύθμιση της κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων εντός και πέριξ του εργοταξίου

2.9.5 Καθορισμό των χώρων αποθήκευσης υλικών και τρόπου αποκομιδής αχρήστων

2.9.6 Συνθήκες αποκομιδής επικινδύνων υλικών

2.9.7 Διευθέτηση χώρων υγιεινής, εστίασης και Α' βοηθειών

2.9.8 Μελέτες κατασκευής ικριωμάτων που δεν περιγράφονται στις ισχύουσες διατάξεις π.χ ειδικοί τύποι ικριωμάτων, αντιστηρίξεις μεγάλων ορυγμάτων, ή επιχωμάτων κ.λ.π και διατάξεις για πρόσδεση κατά την εργασία σε ύψος.

2.9.9 Καταγραφή σε πίνακα των φάσεων και υποφάσεων εργασιών του έργου, σύμφωνα με το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου.

2.9.10 Την καταγραφή σε πίνακα των κινδύνων, των πηγών κινδύνων και της εκτίμησης επικινδυνότητας κάθε φάσης και υποφάσης του έργου με κλιμάκωση

της εκτίμησης επικινδυνότητας π.χ.

X = Χαμηλή εκτίμηση κινδύνου

M = Μέτρια εκτίμηση κινδύνου

Y = Υψηλή εκτίμηση κινδύνου

Σε περίπτωση ταυτόχρονης εκτέλεσης φάσεων εργασιών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι επιπλέον απορρέοντες κίνδυνοι.

2.9.11 Εναλλακτικές μέθοδοι εργασίας για κινδύνους που δεν μπορούν να αποφευχθούν.

2.9.12 Για τον εναπομένοντα εργασιακό κίνδυνο θα πρέπει να αναφέρονται συγκεκριμένα μέτρα για την πρόληψή του, καθώς και ειδικά μέτρα για εργασίες που ενέχουν ειδικούς κινδύνους (Παράρτημα II του άρθρου 12 του Π.Δ 305/96)

Ο Φ.Α.Υ πρέπει να περιέχει τα εξής:

2.9.A Γενικά:

- είδος έργου και χρήση αυτού
- ακριβή διεύθυνση του έργου
- αριθμό αδείας
- στοιχεία του κυρίου του έργου
- στοιχεία του συντονιστή ασφαλείας και υγείας που θα συντάξει το ΦΑΥ.

2.9.B Στοιχεία από το μητρώο του έργου:

- τεχνική περιγραφή του έργου
- παραδοχές μελέτης
- τα σχέδια "ως κατασκευασθή"

2.9.Γ Οδηγίες και χρήσιμα στοιχεία σε θέματα ασφάλειας και υγείας, τα οποία θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τις ενδεχόμενες μεταγενέστερες εργασίες καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του έργου, π.χ εργασίες συντήρησης, μετατροπής, καθαρισμού κ.λ.π

Ενδεικτικά οι οδηγίες και τα στοιχεία αυτά αναφέρονται στον ασφαλή τρόπο εκτέλεσης των διαφόρων εργασιών, στην αποφυγή κινδύνων από τα διάφορα δίκτυα (ύδρευσης, ηλεκτροδότησης, αερίων, ατμού, κ.λ.π) στην πυρασφάλεια κ.λ.π

2.9.Δ Εγχειρίδιο Λειτουργίας και Συντήρησης του έργου.

Το ανωτέρω περιλαμβάνει:

- Τον κανονισμό λειτουργίας του έργου π.χ όλα τα στοιχεία που θα αφορούν τη χρήση του έργου από τους χρήστες, βασικά ενημερωτικά φυλλάδια, κατάλληλα και επαρκή, που θα διανεμηθούν στους χρήστες ώστε κάθε χρήστης να γνωρίζει πως θα χρησιμοποιήσει το έργο και τι θα κάνει σε περίπτωση έκτακτων γεγονότων

- Οδηγίες λειτουργίας για το προσωπικό λειτουργίας και εκμετάλλευσης του έργου π.χ οδηγίες χρήσης του ακινήτου και κινητού εξοπλισμού που ανήκει στην συγκεκριμένη εργολαβία σε συνθήκες κανονικής λειτουργίας και σε συνθήκες έκτακτου περιστατικού κ.λ.π

- Οδηγίες συντήρησης του έργου. Περιλαμβάνονται συγκεκριμένες οδηγίες για την περιοδική συντήρηση του έργου.

Κατά την εκτέλεση του έργου, το ΣΑΥ και ο ΦΑΥ τηρούνται στο εργοτάξιο με ευθύνη του αναδόχου και είναι στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών. Η Δ/νση Υπηρεσία υποχρεούται να παρακολουθεί την ύπαρξη και εφαρμογή των ΣΑΥ-ΦΑΥ.

Μετά την αποπεράτωση του έργου ο Φάκελος Ασφαλείας και Υγείας συνοδεύει το έργο καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του και φυλάσσεται με ευθύνη του ΚΤΕ.

3. Δαπάνη σύνταξης ΣΑΥ και ΦΑΥ

Όλες οι δαπάνες συνεπάγονται τα παραπάνω, αφορούν στην οργάνωση του εργοταξίου και απαιτούνται από το νόμο, βαρύνουν τον Ανάδοχο και θα πρέπει να έχουν συνυπολογιστεί από αυτόν κατά την διαμόρφωση της προσφοράς του.

Άρθρο 34^ο: Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο*.

1. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του, ή στο προσωπικό του φορέα του έργου, ή σε οποιονδήποτε τρίτο, ώστε να εξαλείφονται ή να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών κατά την φάση κατασκευής του έργου : ΠΔ 305/96 (αρ. 7-9), Ν.4412/16 (αρ. 138 παρ.7), Ν. 3850/10** (αρ. 42).

2. Στα πλαίσια της ευθύνης του, ο ανάδοχος υποχρεούται :

α. Να εκπονεί κάθε σχετική μελέτη (στατική ικριωμάτων, μελέτη προσωρινής σήμανσης έργων κλπ.) και να λαμβάνει όλα τα σχετικά μέτρα Ν.4412/16 (αρθ. 138 παρ.7).

β. Να λαμβάνει μέτρα προστασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ), όπως αυτό ρυθμίζεται με τις αποφάσεις του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ : ΔΙΠΑΔ/οικ.177/2-3-01, ΔΕΕΠΠ/85/14-5-01 και ΔΙΠΑΔ/οικ889/27-11-02, στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών, καθώς και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών κατά τη φάση της μελέτης και της κατασκευής του έργου : Ν.4412/16 (αρ. 138 παρ.7).

γ. Να επιβλέπει ανελλιπώς την ορθή εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, να τους ενημερώνει / εκπαιδεύει για την αναγκαιότητα της τήρησης των μέτρων αυτών κατά την εργασία, να ζητά τη γνώμη τους και να διευκολύνει τη συμμετοχή τους σε ζητήματα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 1073/81 (αρ. 111), ΠΔ 305/96 (αρ.10,11), Ν.3850/10 (αρ. 42- 49).

Για την σωστή εφαρμογή της παρ.γ στους αλλοδαπούς εργαζόμενους, είναι αυτονόητο ότι η γνώση από αυτούς της ελληνικής γλώσσας κρίνεται απαραίτητη ώστε να μπορούν να κατανοούν την αναγκαιότητα και τον τρόπο εφαρμογής των μέτρων ασφάλειας και υγείας (εκτός ειδικών περιπτώσεων όπου τμήμα ή όλο το έργο έχει αναλάβει να κατασκευάσει ξένη εξειδικευμένη εταιρεία).

---

* Η έννοια του εργοταξίου ορίζεται στο άρθρο 2 παρ.1 σε συνδυασμό με το παράρτημα Ι του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96.

** Ο Ν.3850/10 Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων αρ. δεύτερο, καταργεί διατάξεις που ρυθμίζονται από αυτόν όπως διατάξεις των : Ν.1568/85, ΠΔ 294/88, ΠΔ 17/96, κλπ.

3. Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα της παρ. 2, ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί τα ακόλουθα :

3.1 Εκ των προτέρων γνωστοποίηση - Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) - Φάκελος Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ) και συγκεκριμένα :

α. Να διαβιβάσει στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας πριν από την έναρξη των εργασιών, την εκ των προτέρων γνωστοποίηση, προκειμένου για εργοτάξιο με προβλεπόμενη διάρκεια εργασιών που θα υπερβαίνει τις 30 εργάσιμες ημέρες και στο οποίο θα ασχολούνται ταυτόχρονα περισσότεροι από 20 εργαζόμενοι ή ο προβλεπόμενος όγκος εργασίας θα υπερβαίνει τα 500 ημερομίσθια : ΠΔ 305/96 (αρ 3 παρ. 12 και 13). Η γνωστοποίηση καταρτίζεται σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96.

β. Να ακολουθήσει τις υποδείξεις / προβλέψεις των ΣΑΥ-ΦΑΥ τα οποία αποτελούν τμήμα της τεχνικής μελέτης του έργου (οριστικής ή εφαρμογής) σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96 (αρ.3 παρ.8) και την ΥΑ ΔΕΕΠΠ/85/2001 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.4412/16 άρθρο 138 παρ.7.

γ. Να αναπτύξει, να προσαρμόσει και να συμπληρώσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ της μελέτης (τυχόν παραλήψεις που θα διαπιστώσει ο ίδιος ή που θα του ζητηθούν από την Υπηρεσία), σύμφωνα με την μεθοδολογία που θα εφαρμόσει στο έργο ανάλογα με την κατασκευαστική του δυσκολία, τις ιδιαιτερότητές του, κλπ (μέθοδος κατασκευής, ταυτόχρονη εκτέλεση φάσεων εργασιών, πολιτική ασφάλειας, οργάνωση, εξοπλισμός, κλπ).

δ. Να αναπροσαρμόσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ ώστε να περιληφθούν σε αυτά εργασίες που θα προκύψουν λόγω τροποποίησης της εγκεκριμένης μελέτης και για τις οποίες θα απαιτηθούν τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία, μέτρα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.9) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.4412/16 άρθρο 138 παρ. 7.

ε. Να τηρήσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση του έργου : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.10) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.)ΥΠΕΧΩΔΕ και να τα έχει στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.

στ. Συμπληρωματικές αναφορές στο Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και στο Φάκελο Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ).

Το ΣΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για τους εργαζόμενους και για τα άλλα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρίσκονται στο εργοτάξιο κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου.

Αντίστοιχα ο ΦΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για όσους μελλοντικά ασχοληθούν με τη συντήρηση ή την επισκευή του έργου.

1. Το περιεχόμενο του ΣΑΥ και του ΦΑΥ αναφέρεται στο ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.5-7) και στις ΥΑ : ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2001 (αρ.3) και ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ οι οποίες ενσωματώθηκαν στο Ν.4412/16 άρθρο 138.

2. Η υποχρέωση εκπόνησης ΣΑΥ προβλέπεται σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.4), όταν :

α. Απαιτείται Συντονιστής στη φάση της μελέτης, δηλ. όταν θα απασχοληθούν περισσότερα του ενός συνεργεία στην κατασκευή.

β. Οι εργασίες που πρόκειται να εκτελεστούν ενέχουν ιδιαίτερους κινδύνους : Π.Δ.305/96 (αρθ.12 παράρτημα ΙΙ).

γ. Απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

δ. Για την έναρξη των οικοδομικών εργασιών, επιβάλλεται με ευθύνη του κυρίου ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα: θεώρηση του σχεδίου και του φακέλου ασφάλειας και υγείας (ΣΑΥ,ΦΑΥ) του έργου από την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ.1 εδάφιο α' του Ν 4030/2011 (ΦΕΚ 249/Α/25-11-2011) και την αρ. πρωτ. 10201/27-3-2012 εγκύκλιο του Ειδ. Γραμματέα του Σ.ΕΠ.Ε.

3. Ο ΦΑΥ καθιερώνεται ως απαραίτητο στοιχείο για την προσωρινή και την οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου : ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ. 433/2000 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ, η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.4412/16 άρθρα 170 και 172.

4. Μετά την αποπεράτωση του έργου, ο ΦΑΥ φυλάσσεται με ευθύνη του Κυρίου του Έργου και το συνοδεύει καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.11) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

5. Διευκρινίσεις σχετικά με την εκπόνηση του ΣΑΥ και την κατάρτιση του ΦΑΥ περιλαμβάνονται στην ΕΓΚΥΚΛΙΟ 6 με αρ. πρωτ. ΔΙΠΑΔ/οικ/215/31-3-2008 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

3.2 Ανάθεση καθηκόντων σε τεχνικό ασφαλείας, γιατρό εργασίας - τήρηση στοιχείων ασφάλειας και υγείας

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

α. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας αν στο έργο απασχολήσει λιγότερους από 50 εργαζόμενους σύμφωνα με το Ν. 3850/10 (αρ.8 παρ.1 και αρ.12 παρ.4).

β. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, αν απασχολήσει στο έργο 50 και άνω εργαζόμενους, σύμφωνα με το Ν.3850/10 (αρ.8 παρ.2 και αρ. 4 έως 25).

γ. Τα παραπάνω καθήκοντα μπορεί να ανατεθούν σε εργαζόμενους στην επιχείρηση ή σε άτομα εκτός της επιχείρησης ή να συναφθεί σύμβαση με τις Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης ή να συνδυαστούν αυτές οι δυνατότητες.

Η ανάθεση καθηκόντων σε άτομα εντός της επιχείρησης γίνεται εγγράφως από τον ανάδοχο και αντίγραφό της κοινοποιείται στην τοπική Επιθεώρηση Εργασίας, συνοδεύεται δε απαραίτητα από αντίστοιχη δήλωση αποδοχής : Ν.3850/10 (αρ.9).

δ. Στα πλαίσια των υποχρεώσεων του αναδόχου καθώς και των : τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, εντάσσεται και η υποχρεωτική τήρηση στο εργοτάξιο, των ακόλουθων στοιχείων :

1. Γραπτή εκτίμηση προς τον ανάδοχο, από τους τεχνικό ασφαλείας και ιατρό εργασίας, των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους Ν.3850/10 (αρ.43 παρ. 1 α και παρ.3-8).

2. Βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας στο οποίο θα αναγράφουν τις υποδείξεις τους ο Τεχνικός ασφαλείας και ο γιατρός εργασίας Ν.3850/10 (αρ.14 παρ.1 και αρ.17 παρ.1).

Ο ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει ενυπόγραφα γνώση των υποδείξεων αυτών.

Το βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας σελιδομετρείται και θεωρείται από την αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

Αν ο ανάδοχος διαφωνεί με τις γραπτές υποδείξεις και συμβουλές του τεχνικού ή του ιατρού εργασίας (Ν 3850/10 αρ.20 παρ.4), οφείλει να αιτιολογεί τις απόψεις του και να τις κοινοποιεί και στην Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας (Ε.Υ.Α.Ε) ή στον εκπρόσωπο των εργαζομένων των οποίων η σύσταση και οι αρμοδιότητες προβλέπονται από τα άρθρα 4 και 5 του Ν.3850/10.

Σε περίπτωση διαφωνίας η διαφορά επιλύεται από τον επιθεωρητή εργασίας και μόνο.

3. Βιβλίο ατυχημάτων στο οποίο θα περιγράφεται η αιτία και η περιγραφή του ατυχήματος και να το θέτει στη διάθεση των αρμόδιων αρχών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2β).

Τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποτροπή επανάληψης παρόμοιων ατυχημάτων, καταχωρούνται στο βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας.

Ο ανάδοχος οφείλει να αναγγέλλει στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας, στις πλησιέστερες αστυνομικές αρχές και στις αρμόδιες υπηρεσίες του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος όλα τα εργατικά ατυχήματα εντός 24 ωρών και εφόσον πρόκειται περί σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου, να τηρεί αμετάβλητα όλα τα στοιχεία που δύναται να χρησιμεύσουν για εξακρίβωση των αιτίων του ατυχήματος Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2α).

4. Κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως συνέπεια για τον εργαζόμενο ανικανότητα εργασίας μεγαλύτερη των τριών εργάσιμων ημερών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2γ).

5. Ιατρικό φάκελο κάθε εργαζόμενου Ν 3850/10 (αρ.18 παρ.9).

3.3 Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (HMA)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (HMA), όταν απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας, πριν την έναρξη των εργασιών στο εργοτάξιο σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.14) σε συνδυασμό με την Υ.Α 130646/1984 του (τ.) Υπουργείου Εργασίας.

Το HMA θεωρείται, σύμφωνα με την παραπάνω Υ.Α, από τις κατά τόπους Δ/νσεις, Τμήματα ή Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας και συμπληρώνεται από τους επιβλέποντες μηχανικούς του αναδόχου και της Δ/νουσας Υπηρεσίας, από τους υπόχρεους για την διενέργεια των τακτικών ελέγχων ή δοκιμών για ό,τι αφορά τα αποτελέσματα των ελέγχων ή δοκιμών, από το αρμόδιο όργανο ελέγχου όπως ο επιθεωρητής εργασίας, κλπ : ΠΔ 1073/81 (αρ.113), Ν.1396/83 (αρ. 8) και την Εγκύκλιο 27 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ με αρ.πρωτ. ΔΕΕΠΠ/208 /12-9-2003.

3.4 Συσχετισμός Σχεδίου Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και Ημερολογίου Μέτρων Ασφάλειας (HMA)

Για την πιστή εφαρμογή του Σ ΑΥ κατά την εξέλιξη του έργου, πρέπει αυτό να συσχετίζεται με το Η Μ Α.

Στα πλαίσια του συσχετισμού αυτού, να σημειώνεται στο Η.Μ.Α. κάθε αναθεώρηση και εμπλουτισμός του ΣΑΥ και επίσης σε ειδική στήλη του, να γίνεται παραπομπή των αναγραφόμενων υποδείξεων / διαπιστώσεων στην αντίστοιχη σελίδα του ΣΑΥ.

Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται και επιτυγχάνεται ο στόχος της πρόληψης του ατυχήματος.

4. Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών στο εργοτάξιο.

4.1 Προετοιμασία εργοταξίου - Μέτρα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών, τα παρακάτω μέτρα ασφάλειας και υγείας :

α. Την ευκρινή και εμφανή σήμανση και περίφραξη του περιβάλλοντα χώρου του εργοταξίου με ιδιαίτερη προσοχή στη σήμανση και περίφραξη των επικίνδυνων θέσεων : ΠΔ 105/95, ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Α, παρ. 18.1).

β. Τον εντοπισμό και τον έλεγχο προϋπαρχουσών της έναρξης λειτουργίας του εργοταξίου ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και εκτροπή τυχόν υπαρχόντων εναερίων ηλεκτροφόρων αγωγών έξω από το εργοτάξιο, ώστε να παρέχεται προστασία στους εργαζόμενους από τον κίνδυνο ηλεκτροπληξίας : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-79), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Β, τμήμα ΙΙ, παρ.2).

γ. Τη σήμανση των εγκαταστάσεων με ειδικούς κινδύνους (αγωγοί ατμών θερμών, υγρών ή αερίων κλπ) και τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους των εγκαταστάσεων αυτών : ΠΔ 1073/81 (αρ.92 - 95), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.6).

δ. Τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων όπως : κατάρτιση σχεδίου διαφυγής - διάσωσης και εξόδων κινδύνου, πυρασφάλεια, εκκένωση χώρων από τους εργαζόμενους, πρόληψη - αντιμετώπιση πυρκαγιών & επικίνδυνων εκρήξεων ή αναθυμιάσεων, ύπαρξη πυροσβεστήρων, κλπ. : ΠΔ 1073/81 (αρ. 92-96), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.3, 4, 8-10), Ν.3850/10 (αρ.30, 32, 45).

ε. Την εξασφάλιση παροχής πρώτων βοηθειών, χώρων υγιεινής και υγειονομικού εξοπλισμού (ύπαρξη χώρων πρώτων βοηθειών, φαρμακείου, αποχωρητηρίων, νιπτήρων, κλπ) : ΠΔ 1073/81 (αρ.109,110), Ν.1430/84 (αρ.17,18), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παράρτ. IV μέρος Α, παρ.13, 14).

στ. Την εξασφάλιση της δωρεάν χορήγησης Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) στους εργαζόμενους όπως : προστατευτικά κράνη, μπότες ασφαλείας, φωσφορίζοντα γιλέκα, ολόσωμες ζώνες ασφαλείας, γυαλιά, κλπ, εφόσον τους ενημερώσει εκ των προτέρων σχετικά με τους κινδύνους από τους οποίους τους προστατεύει ο εξοπλισμός αυτός και τους δώσει σαφείς οδηγίες για τη χρήση του : Π.Δ. 1073/81(αρ.102-108), Ν.1430/84 (αρ.16-18), ΚΥΑ Β.4373/1205/93 και οι τροποπ. αυτής ΚΥΑ 8881/94 και Υ.Α. οικ.Β.5261/190/97, Π.Δ. 396/94, Π.Δ. 305/96 (αρ.9,παρ.γ).

4.2 Εργοταξιακή σήμανση – σηματοδότηση, συστήματα ασφαλείας, φόρτωση - εκφόρτωση – εναπόθεση υλικών, θόρυβος, φυσικοί, χημικοί παράγοντες κλπ

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

α. Να προβεί στην κατάλληλη σήμανση και σηματοδότηση, με σκοπό την ασφαλή διέλευση των πεζών και των οχημάτων από την περιοχή κατασκευής του έργου, σύμφωνα με :

- Την Υ.Α αριθ. ΔΜΕΟ/Ο/613/16-2-2011 του τ.ΥΠΥΜΕΔΙ:

«Οδηγίες Σήμανσης Εκτελούμενων Έργων» (ΟΜΟΕ-ΣΕΕΟ, τεύχος 7)

- Τη ΚΥΑ αριθ.6952/14-2-2011 του τ.ΥΠΕΚΑ και τ.ΥΠΥΜΕΔΙ «Υποχρεώσεις και μέτρα για την ασφαλή διέλευση των πεζών κατά την εκτέλεση εργασιών σε κοινόχρηστους χώρους πόλεων και οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών »

- Τις διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας : Ν.2696/99 (αρ. 9 – 11 και αρ.52) και την τροπ. αυτού : Ν.3542/07 (αρ. 7-9 και αρ.46).

β. Να τηρεί τις απαιτήσεις ασφάλειας που αφορούν σε εργασίες εναπόθεσης υλικών στις οδούς, κατάληψης τμήματος οδού και πεζοδρομίου : Ν. 2696/99 (αρ. 47 , 48) και η τροπ. αυτού: Ν. 3542/07 (αρ.43,44).

γ. Να συντηρεί και να ελέγχει τακτικά τη λειτουργία των συστημάτων ασφαλείας και να τηρεί τις απαιτήσεις ασφάλειας των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, των φορητών ηλεκτρικών συσκευών, των κινητών προβολέων, των καλωδίων τροφοδοσίας, των εγκαταστάσεων φωτισμού εργοταξίου, κλπ : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-84), ΠΔ 305/96 (αρ.8.δ και αρ.12,παραρτ.ΙVμέρος Α, παρ.2), Ν.3850/10 (αρ. 31,35).

δ. Να προβεί στα απαραίτητα μέτρα ασφάλειας που αφορούν σε εργασίες φόρτωσης, εκφόρτωσης, αποθήκευσης, στοίβασης, ρίψης και μεταφοράς υλικών και άλλων στοιχείων : ΠΔ 216/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.85-91), ΚΥΑ 8243/1113/91 (αρ.8), ΠΔ 305/96 [αρ. 8 (γ, ε, στ, ζ) και αρ.12 παραρτ. ΙV μέρος Α παρ.11 και. μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.4], Ν.2696/99 (αρ.32) και η τροπ. αυτού : Ν. 3542/07 (αρ.30).

ε. Να τηρεί μέτρα προστασίας των εργαζομένων που αφορούν :

α) κραδασμούς : ΠΔ 176/05, β) θόρυβο : ΠΔ 85/91, ΠΔ 149/06, γ) προφυλάξεις της οσφυϊκής χώρας και της ράχης από χειρωνακτική διακίνηση φορτίων : ΠΔ 397/94, δ) προστασία από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες : Ν.3850/10 (άρ. 36-41), ΠΔ 82/10.

4.3 Μηχανήματα έργων / Εξοπλισμοί εργασίας - αποδεικτικά στοιχεία αυτών.

Οι εξοπλισμοί εργασίας χαρακτηρίζονται και κατατάσσονται ως μηχανήματα έργων ΠΔ 304/00 (αρ.2).

α. Ο ανάδοχος οφείλει να ελέγχει τη σωστή λειτουργία και τον χειρισμό των μηχανημάτων (χωματουργικών και διακίνησης υλικών), των ανυψωτικών μηχανημάτων, των οχημάτων, των εγκαταστάσεων, των μηχανών και του λοιπού εξοπλισμού εργασίας (ζώνες ασφαλείας με μηχανισμό ανόδου και καθόδου, κυλιόμενα ικριώματα, φορητές κλίμακες, κλπ) : ΠΔ 1073/81 (αρ.17, 45-74), Ν 1430/84 (αρ.11-15), ΠΔ 31/90, ΠΔ 499/91, ΠΔ 395/94 και οι τροπ. αυτού: ΠΔ 89/99, ΠΔ 304/00 και ΠΔ 155/04, ΠΔ 105/95 (παραρτ. ΙΧ), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ.ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.7 - 9), ΚΥΑ 15085/593/03, ΚΥΑ αρ.Δ13ε/4800/03, ΠΔ 57/10, Ν.3850/10 (αρ. 34, 35).

β. Τα μηχανήματα έργων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ.ΙV, μέρος Β', τμήμα ΙΙ, παρ.7.4 και 8.5) και το ΠΔ 304/00 (αρ.2), πρέπει να συνοδεύονται από τα εξής στοιχεία :

1. Πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας
2. Άδεια κυκλοφορίας
3. Αποδεικτικά στοιχεία ασφάλισης.
4. Αποδεικτικά πληρωμής τελών κυκλοφορίας (χρήσης)
5. Άδειες χειριστών μηχανημάτων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. ΙV, μέρος Β', τμήμα ΙΙ, παρ. 8.1.γ και 8.2) και το ΠΔ 89/99 (παραρτ. ΙΙ, παρ.2.1).
Σημειώνεται ότι η άδεια χειριστού μηχανήματος συνοδεύει τον χειριστή.
6. Βεβαίωση ασφαλούς λειτουργίας του εξοπλισμού εργασίας (ορθή συναρμολόγηση - εγκατάσταση, καλή λειτουργία) και αρχείο συντήρησης αυτού στο οποίο θα καταχωρούνται τα αποτελέσματα των ελέγχων σύμφωνα με το ΠΔ 89/99 (αρ. 4α παρ.3 και 6).
7. Πιστοποιητικό επανελέγχου ανυψωτικού μηχανήματος, οδηγίες χρήσης, συντήρησης και αντίστοιχο βιβλίο συντήρησης και ελέγχων αυτού σύμφωνα με την ΚΥΑ 15085/593/03 (αρ.3 και αρ.4. παρ.7).

5.Νομοθετήματα που περιέχουν πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο, τα οποία τηρούνται κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, πέρα από τα προαναφερόμενα, πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας, κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Τα εν λόγω απαιτούμενα μέτρα αναφέρονται στα παρακάτω νομοθετήματα :

5.1 Κατεδαφίσεις :

Ν 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (αρ.18 -33, 104), ΚΥΑ 8243/1113/91 (αρ.7), ΥΑ 31245/93, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), Υ.Α. 3009/2/21-γ/94, Υ.Α. 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ6.9/25068/1183/96, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ.ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ, παρ.11), ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : Υ.Α. Φ.28/18787/1032/00, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού ΠΔ 2/06, ΠΔ 212/06,ΥΑ 21017/84/09.

5.2 Εκσκαφές (θεμελίων, τάφρων, φρεάτων, κλπ), Αντιστηρίξεις :

Ν. 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (αρ.2-17, 40-42), ΥΑ αρ. 3046/304/89 (αρ.8-ασφάλεια και αντοχή κτιρίων, παρ.4), ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.28/18787/1032/00, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΥΑ 3009/2/21-γ/94, ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ6.9/25068/1183/96, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού : ΠΔ 2/06, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ. 10).

5.3 Ικριώματα και κλίμακες, Οδοί κυκλοφορίας – ζώνες κινδύνου, Εργασίες σε ύψος, Εργασίες σε στέγες.

ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (αρ.34-44), Ν.1430/84 (αρ. 7-10), ΚΥΑ 16440/Φ.10.4/445/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΠΔ 155/04, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ.ΙV μέρος Α παρ.1, 10 και μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.4-6,14).

5.4 Εργασίες συγκόλλησης, οξυγονοκοπής & λοιπές θερμές εργασίες

ΠΔ 95/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.96, 99, 104, 105), ΠΔ 70/90 (αρ.15), ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), Πυροσβεστική Διάταξη 7 Απόφ.7568 Φ.700.1/96, ΚΥΑ αρ.οικ.16289/330/99.

5.5 Κατασκευή δομικών έργων (κτίρια, γέφυρες, τοίχοι αντιστήριξης, δεξαμενές, κλπ.)

ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (αρ.26- 33, αρ.98), ΥΑ 3046/304/89, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ. 12).

5.6 Προετοιμασία και διάνοιξη σιράγγων και λοιπών υπογείων έργων.

(Σήραγγες κυκλοφορίας οχημάτων, αρδευτικές σήραγγες, υπόγειοι σταθμοί παραγωγής ενέργειας και εργασίες που εκτελούνται στα υπόγεια στεγασμένα τμήματα των οικοδομικών ή άλλης φύσης έργων και σε στάθμη χαμηλότερη των 6.00 μ. κάτω από την επιφάνεια της γης.)

Ν.495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 225/89, ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.28/18787/1032/00, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ6.9/25068/1183/96, ΥΑ 3009/2/21-γ/94, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού : ΠΔ 2/06, ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.10).

5.7 Καταδυτικές εργασίες σε Λιμενικά έργα

(Υποθαλάσσιες εκσκαφές, διαμόρφωση πυθμένα θαλάσσης, κατασκευή προβλήτας κλπ με χρήση πλωτών ναυπηγημάτων και καταδυτικού συνεργείου.)

ΠΔ 1073/81 (αρ.100), Ν 1430/84 (αρ.17), ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ.ΙΙΙ), ΥΑ 3131.1/20/95/95, ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ.ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.8.3 και παρ.13).

6. Ακολουθεί κατάλογος με τα νομοθετήματα και τις κανονιστικές διατάξεις που περιλαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο.

**ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ:
«ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ»**

<u>A. ΝΟΜΟΙ</u>			
N. 495/76	ΦΕΚ 337/A/76	Π. Δ. 395/94	ΦΕΚ 220/A/94
N. 1396/83	ΦΕΚ 126/A/83	Π. Δ. 396/94	ΦΕΚ 220/A/94
N. 1430/84	ΦΕΚ 49/A/84	Π. Δ. 397/94	ΦΕΚ 221/A/94
N. 2168/ 93	ΦΕΚ 147/A/93	Π. Δ. 105/95	ΦΕΚ 67/A/95
N. 2696/99	ΦΕΚ 57/A/99	Π. Δ. 455/95	ΦΕΚ 268/A/95
N. 3542/07	ΦΕΚ 50/A/07	Π. Δ. 305/96	ΦΕΚ 212/A/96
N. 3669/08	ΦΕΚ 116/A/08	Π. Δ. 89/99	ΦΕΚ 94/A/99
N. 3850/10	ΦΕΚ 84/A/10	Π. Δ. 304/00	ΦΕΚ 241/A/00
N. 4030/12	ΦΕΚ 249/A/12	Π. Δ. 155/04	ΦΕΚ 121/A/04
		Π. Δ. 176/05	ΦΕΚ 227/A/05
		Π. Δ. 149/06	ΦΕΚ 159/A/06
		Π. Δ. 2/06	ΦΕΚ 268/A/06
		Π. Δ. 212/06	ΦΕΚ 212/A/06
		Π. Δ. 82/10	ΦΕΚ 145/A/10
		Π. Δ. 57/10	ΦΕΚ 97/A/10
<u>B. ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ</u>		<u>Γ. ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ</u>	<u>ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ</u>
Π. Δ. 413/77	ΦΕΚ 128/A/77	ΥΑ 130646/84	ΦΕΚ 154/B/84
Π. Δ. 95/78	ΦΕΚ 20/A/78	ΚΥΑ 3329/89	ΦΕΚ 132/B/89
Π. Δ. 216/78	ΦΕΚ 47/A/78	ΚΥΑ 8243/1113/91	ΦΕΚ 138/B/91
Π. Δ. 778/80	ΦΕΚ 193/A/80		
Π. Δ. 1073/81	ΦΕΚ 260/A/81		
Π. Δ. 225/89	ΦΕΚ 106/A/89		
Π. Δ. 31/90	ΦΕΚ 31/A/90		
Π. Δ. 70/90	ΦΕΚ 31/A/90		
Π. Δ. 85/91	ΦΕΚ 38/A/91	ΚΥΑ αρ.οικ.Β.4373/1205/93	ΦΕΚ 187/B/93
Π. Δ. 499/91	ΦΕΚ 180/A/91	ΚΥΑ 16440/Φ.10.4/445/93	ΦΕΚ 765/B/93
<u>Γ.ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ</u>	<u>ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ</u>	<u>Δ. ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ</u>	
ΚΥΑ αρ. 8881/94	ΦΕΚ 450/B/94	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 27/03	ΑΡ.ΠΡΩΤ.ΔΕΕΠΠ/ 208/12-9-03
ΥΑ αρ.οικ. 31245/93	ΦΕΚ 451/B/93		

ΥΑ 3009/2/21-γ/94	ΦΕΚ 301/Β/94	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 6/08	ΑΡ.ΠΡΩΤ.ΔΙΠΑΔ/ οικ/215/31-3-08
ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94	ΦΕΚ 73/Β/94	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Σ.ΕΠ.Ε	ΑΡ.ΠΡ. 10201/12 ΑΔΑ:Β4Λ1Λ-ΚΦΖ
ΥΑ 3131.1/20/95/95	ΦΕΚ 978/Β/95		
ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95	ΦΕΚ 677/Β/95		
ΥΑ Φ6.9/25068/1183/96	ΦΕΚ 1035/Β/96		
Υ.Α αρ.οικ.Β.5261/190/97	ΦΕΚ 113/Β/97		
ΚΥΑ αρ.οικ.16289/330/99	ΦΕΚ 987/Β/99		
ΚΥΑαρ.οικ.15085/593/03	ΦΕΚ 1186/Β/03		
ΚΥΑ αρ. Δ13ε/4800/03	ΦΕΚ 708/Β/03		
ΚΥΑ αρ.6952/11	ΦΕΚ 420/Β/11		
ΥΑ 3046/304/89	ΦΕΚ 59/Δ/89		
ΥΑ Φ.28/18787/1032/00	ΦΕΚ 1035/Β/00		
ΥΑ αρ. οικ. 433/2000	ΦΕΚ 1176/Β/00		
ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ/85/01	ΦΕΚ 686/Β/01		
ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/177/01	ΦΕΚ 266/Β/01		
ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/02	ΦΕΚ 16/Β/03		
ΥΑ ΔΜΕΟ/Ο/613/11	ΦΕΚ 905/Β/11		
ΥΑ 21017/84/09	ΦΕΚ 1287/Β/09		
Πυροσβεστική διάταξη 7, Απόφ. 7568.Φ.700.1/96	ΦΕΚ 155/Β/96		

Άρθρο 35ο Ασφαλιστική κάλυψη του έργου

Για την έντεχνη κατασκευή του έργου υποχρεούται ο Ανάδοχος κατασκευής του έργου, σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 1 του Ν.2229/1994 να ασφαλίζει την κατασκευή τού έργου με ασφαλιστήριο συμβόλαιο κατά παντός κινδύνου(contractor's all risk) και να προσκομίζει στην υπηρεσία αντίγραφο αυτού.

Πειραιάς 11 / 5 / 2018

Ο ΣΥΝΤΑΞΑΣ

**Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ**

Ι. ΣΥΡΙΓΟΣ

Ι. ΣΥΡΙΓΟΣ

Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

**ΕΛ/ΚΕ   Θ/ΚΕ
Η   Ο
ΠΡ/ΝΗ   Δ/ΝΤΗΣ**

**Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΔΟΠΟΪΑΣ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ**

Μ. ΚΑΡΡΑ   Α. ΜΗΛΙΑΣ

Γ. ΛΑΓΩΝΙΚΟΣ